

Beroepingswerk: de beroepingscommissie

Als dan de classis (eigenlijk het CCBB) de solvabiliteitsverklaring heeft afgegeven, het moderamen van de classis toestemming heeft gegeven voor het in gang zetten van het beroepingswerk en de kerkenraad de profielschets heeft vastgesteld, dan kan de beroepingscommissie aan de slag.

De beroepingscommissie is de groep mensen die gaat zoeken naar een kandidaat-predikant voor de vacature. Het werk van de commissie moet er toe leiden dat zij een voordracht kunnen doen voor een kandidaat aan de kerkenraad. Zodat de kerkenraad te rade kan gaan bij de gemeente of de bewuste kandidaat beroepen kan worden.

De commissie is ingesteld door de kerkenraad en in het geval van Medemblik Opperdoes samengesteld uit een aantal kerkenraadsleden en een aantal gemeenteleden. In totaal zes personen.

Dat er kerkenraadsleden in de commissie zitting hebben is altijd zo. Dat is namelijk in de kerkorde voorgeschreven. Dat er ook gemeenteleden in de beroepingscommissie zitten is zeer gebruikelijk, maar niet verplicht. Ik heb een keer meegemaakt dat eenvoudig de hele kerkenraad optrad als beroepingscommissie. Dat kan ook. Het zou niet nodig hoeven zijn voor de representativiteit van de beroepingscommissie dat er ook gemeenteleden in zitten, want als het goed is, is de kerkenraad zelf immers al een afspiegeling van de gemeente. Gemeenteleden in de commissie maken echter de vertegenwoordiging uit de gemeente wel breder: er zijn meer mensen bij het beroepingswerk betrokken, meer mensen die keuzes helpen maken. Mensen zijn vaak ook wel wat makkelijker bereid om zich in te zetten voor een redelijk beperkte taak, zowel qua inhoud als uitgestrektheid in de tijd.

Een beroepingscommissie is fundamenteel iets anders dan een sollicitatiecommissie. De beroepingscommissie gaat niet op zoek naar een ondergeschikte, een collega of een medewerker, maar naar een partner voor de gemeente.

Een partner die de gemeente kan helpen groeien in het gemeente van Christus zijn. Die onderdeel is van de gemeente, maar daar toch ook altijd een beetje buiten staat. Om de verhouding gemeente – predikant te duiden, is het best een goeie vergelijking om te spreken over twee partners die op zo'n manier bij elkaar moeten passen, dat er gezamenlijk geestelijke groei kan plaatsvinden. Theologisch is het ook zo dat de predikant op bepaalde momenten een tegenspreker kan zijn van de gemeente. Soms zelfs, als het nodig is, een profetische stem die misstanden aan de kaak stelt. Het Woord immers (met een hoofdletter) heeft ons ook dingen te zeggen die haaks staan op onze werkelijkheid, op ons leven en op ons doen en laten.

Een gemeentepredikant is ook niet in dienst, van niemand, ook niet van de landelijke kerk. Zelfs voor de belasting heeft een predikant geen dienstverband. De predikant heeft een vrij beroep, een vrijplaats, hoeft van niemand opdrachten aan te nemen, staat ten diepste alleen ten dienste van haar / zijn roeping. Dat is roeping van Godswege, durven we in de kerk te stellen. Zo is het, maar ik ben er terughoudend in om het zo op te durven schrijven; het zijn zulke grote woorden.

De vrijplaats van de predikant staat in dienst van die roeping. Het is dus niet zo dat het vrije van het beroep van predikant inhoudt dat zij / hij maar alles kan doen wat haar / hem goeddunkt, want de vraag mag altijd gesteld worden hoe de werkzaamheden van de predikant passen in de roeping van Godswege. Een onderdeel van die roeping is het bepalen van de gemeente bij háár roeping, namelijk gemeente van Christus zijn.

Een grappig terzijde: als interimpredikant ben ik wel in dienst van de landelijke kerk, maar als één van de eerste dingen staat in mijn functiebeschrijving dat ik geacht wordt mijn werk uit te voeren 'in de vrijheid van het ambt van predikant'. Dus wel in dienst, maar voor het inhoudelijke van het werk geen gezagsverhouding.

Zo gaat de beroepingscommissie aan de slag om een nieuwe predikant te kunnen verbinden aan de gemeenten.

Omdat er dus ook nog al wat aparte kerkelijke kanten zitten aan het predikantschap en de verbinding met de gemeente, is er een bepaling in de kerkorde opgenomen dat een consulent het beroepingswerk begeleidt. De consulent helpt lijnen uitzetten voor de zoekreis die de beroepingscommissie aangaat en helpt er voor te zorgen dat er voldaan wordt aan de vereisten die de kerkorde en kerkelijke bepalingen stellen aan het proces om te komen tot het beroep van een predikant. In de regel is de consulent bijzitter bij de vergaderingen van de beroepingscommissie, terwijl die zich niet inhoudelijk bemoeit met de keuze van predikant. Ik ben consulent van de gemeente Medemblik Opperdoes en als zodanig bijzitter, maar geen voorzitter of secretaris van de commissie. Ik woon ook nooit gesprekken bij met kandidaten. Ik help de commissie met de voorbereiding voor de gesprekken en met het ordenen van de uitkomsten van de gesprekken achteraf. Bijvoorbeeld om helderheid te krijgen wie uitgenodigd kan worden voor een tweede gesprek of welk gesprek aanleiding geeft om te gaan horen. Als er al gehoord gaat worden. Want hoewel een beroepingscommissie af en toe ook nog wel wordt aangeduid met de naam 'hoorcommissie' wordt er feitelijk niet vaak meer gehoord. Maar daarover een andere keer meer.

Op een eerste vergadering wordt natuurlijk nader met elkaar kennism gemaakt, worden afspraken gemaakt over de taakverdeling en niet te vergeten over vertrouwelijkheid. Immers, voorkomen moet worden dat bekend zou worden dat een predikant belangstelling heeft getoond voor de vacature. Dat zou de predikant in diens eigen gemeente ernstig kunnen belemmeren in het functioneren, terwijl het misschien helemaal niet komt tot een beroep. Het kan ook de gesprekken verstoren die de commissie met kandidaten wil voeren.

Voor wie meer wil weten over het proces van beroepingswerk, verwijs ik graag naar de site van de landelijke PKN, www.protestantsekerk.nl. In het zoekvenster "beroepingswerk" intikken. Dat levert een schat aan informatie op over het beroepingswerk en leuke (vind ik) wetenswaardigheden. Het is informatie die uiteraard voor iedereen toegankelijk is.

O ja, de beroepingscommissie voor Medemblik Opperdoes bestaat uit Nelli Mazereeuw, Arie Hoosbeek, Jan Pieter Reinstra, Henk-Jan van der Ploeg, Hanneke Druif en Truus Smoor. Dat u het weet!

ds. Marius Braamse